

Een verhaal van tijd, geduld, vertragen en kronkelende lijnen naast de doelstellingen en inhoud.

Getuigenis van Gert-Jan Van den Abbeele. Projectmedewerker Onderwijs & Welzijn.
Claudia Parewijck, beleidsmedewerker Ruyskensveld vzw, Campus Erembodegem.
(www.ruyskensveld.be)

Een sterke samenwerking tussen onderwijs en welzijn begint niet bij methodieken, protocollen of doelstellingen. Ze **begint bij relatie**. Relatie vormt de basis waarop vertrouwen, openheid en gezamenlijke verantwoordelijkheid kunnen groeien. Zonder die basis blijven verschillen in visie, cultuur en verwachtingen vaak een bron van spanning. Met een sterke relatie worden diezelfde verschillen net een kracht.

Toen we startten met de samenwerking tussen onderwijs en welzijn merkten we al snel hoe **verschillend beide werelden** zijn. Binnen welzijn zijn we gewend om sterk in teamverband te werken. We dragen moeilijke situaties samen, reflecteren voortdurend op ons handelen en geven elkaar feedback. In onderwijs ligt dat vaak anders. Leerkrachten dragen een grote verantwoordelijkheid voor hun eigen klas en bouwen hun praktijk op vanuit ervaring, kennis en persoonlijke expertise.

Tijdens de opstart botsten we daardoor soms op **verschillen in communicatie en verwachtingen**. Vanuit mijn achtergrond in welzijn was ik gewend om snel te reflecteren op wat beter kon. Ik merkte echter dat inhoudelijke feedback pas betekenis krijgt wanneer er eerst voldoende vertrouwen en verbinding is opgebouwd. Mensen moeten zich gezien en gewaardeerd voelen voordat ze zich kwetsbaar durven opstellen.

Relatie ontstaat niet tijdens een eenmalig overleg. Ze groeit in kleine dagelijkse contacten. Daarom probeer ik zichtbaar aanwezig te zijn op school. Ik maak tijd voor informele gesprekken, loop mee in de gangen, leer mensen kennen en toon interesse in wat er leeft. Daarnaast bevroeg ik mensen ook wanneer het moeilijk is geweest, ik bevroeg hoe het met hen gaat en kom daar later nog eens op terug vanuit betrokkenheid en interesse. **Dat vertrekt vanuit de relatiegebaren binnen nieuwe autoriteit.**

Die aanwezigheid wordt nog belangrijker wanneer situaties moeilijk worden. Leerkrachten voelen zich vaak verantwoordelijk wanneer een kind vastloopt, escaleert of moeilijk gedrag stelt. Op zulke momenten probeer ik niet alleen advies te geven, maar vooral naast hen te gaan staan. Samen nadenken en samen handelen creëert veel meer verbinding dan achteraf uitleg geven over wat anders had gekund.



Dit sluit aan bij het principe van modeling. Mensen leren niet alleen door te luisteren, maar vooral door te ervaren en iemand die het voordoet. Wanneer ik tijdens een crisis rustig blijf, vertraag, verbinding blijf maken en het gedrag van een kind probeert te begrijpen, zien leerkrachten dat in de praktijk gebeuren. Die gedeelde ervaring creëert niet alleen nieuwe inzichten, maar versterkt ook de relatie.

Ook het ontwikkelen van een **gedeelde taal** is een relationeel proces. Vanuit welzijn beschikken we over kaders om gedrag, emoties en crisissen te begrijpen. Voor leerkrachten zijn die kaders niet altijd vanzelfsprekend. Omgekeerd beschikken leerkrachten over pedagogische en didactische kennis waar welzijn veel van kan leren. Die kennis delen vraagt tijd, nieuwsgierigheid en veel gesprekken. Een theoretische uitleg alleen is zelden voldoende. Pas wanneer mensen samen naar concrete situaties kijken, groeit een gemeenschappelijk referentiekader.

Relatie opbouwen vraagt daarom **geduld**. Onderwijs en welzijn zijn twee verschillende werelden die niet vanzelf in elkaar klikken. Samenwerking verloopt zelden in een rechte lijn. Het is vaak een proces van twee stappen vooruit en één stap achteruit. Juist op momenten waarop het proces vertraagt of weerstand oproept, wordt duidelijk hoe belangrijk relatie is.

Wanneer samenwerking dreigt vast te lopen, heeft het weinig zin om harder te duwen op inhoud of doelstellingen. Dan is het vaak nodig om **opnieuw te investeren in verbinding**. Luisteren naar wat er leeft, mensen betrekken, erkenning geven en aanwezig blijven zijn dan belangrijker dan het behalen van snelle resultaten.

Meer weten? Nieuwe autoriteit: [Nieuwe Autoriteit, Geweldloos Verzet en Waakzaam Zorgen | Opgroeien](#)

